

Sakspapir

Saksbehandlar	Arkiv	ArkivsakID
Øyvind H. Oddekalv	TI - &29	18/2493

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
68/2018	Kommunestyret	PS	31.10.2018

Interpellasjon - Tolga-saken

Vedlegg:

Interpellasjon - Tolga-saken, har vi noen feildiagnostiseringer i Meland kommune

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Interpellasjon frå Meland FrP v/Øyvind Bratshaug til møte i Meland kommunestyre 31.10.2018

Tolga- saken har opprørt hele Norge. Saken har vist hvordan enkeltmennesker blir lidende som følge av kommunenes urettmessige inngripen, og at menneskelig svikt i kommunen har medført umyndiggjøring av friske mennesker i strid med lov, forskrift og retningslinjer.

At personer i Norge kan bli erklært for å være psykisk utviklingshemmet uten at legen har møtt og undersøkt vedkommende person, er svært urovekkende og jeg vil forsikre meg om at dette ikke skjer i Meland kommune.

VG har kartlagt ti år med offentlig registrering av psykisk utviklingshemmede i norske kommuner. Kartleggingen viser at norske kommuner har økt antall registrerte psykisk utviklingshemmede med over tre tusen personer i denne perioden. Det er mer enn hva som forventes som følge av befolkningsøkningen. Noen kommuner har hatt en kraftig økning av antallet psykisk utviklingshemmede i perioden. Ekspertene påpeker at det ikke er grunn til å tro at antallet psykisk utviklingshemmede har økt i befolkningen. De mener det er mer sannsynlig at antallet har gått litt ned. Her kan selvsagt bedre diagnostiseringsverktøy spille inn, men tallene som avdekkes er faretruende høye.

Det er en reell fare for at flere mennesker i Norge har blitt utsatt for lignende maktovergrep fra offentlige myndigheter som det man ser i Tolga-saken. Jeg vil understreke viktigheten av at vi overholder de lover og retningslinjer som er nedfelt til vern av enkeltmennesker som befinner seg i slike sårbare situasjoner.

Regjeringen har tatt initiativ til iverksetting av en ekstern gjennomgang av saken. Dette er helt nødvendig. Samtidig har vi et lokalt ansvar for at mennesker i Meland kommune ikke har blitt eller blir utsatt for denne type maktovergrep.

Hva har ordfører gjort i kjølvannet av Tolga-saken for å kartlegge om noen i Meland kommune er feildiagnostisert og utsatt for samme type maktovergrep som i Tolga?
Vil ordfører ta initiativ til å kartlegge om dette også kan ha skjedd i Meland kommune, samt ta initiativ til å se på kommunens rutiner er tilstrekkelig gode for å sikre at ikke tilsvarende feil kan skje i fremtiden?

Øyvind Bratshaug
FrP

Vurdering

Folkehelse
Miljø
Økonomi

Konklusjon

Framlegg til vedtak:

Skriv framlegg her

Kommunestyret - 68/2018

KS - behandling:

Svar på interpellasjon frå Øyvind Bratshaug (FrP) – Tolga-saken

Eg viser til innsendt interpellasjon frå Øyvind Bratshaug (FrP), der representanten spør om vi har feildiagnostiseringar i Meland, med bakgrunn i Tolga-saka. Tolga-saka er kort fortalt tre brør som feilaktig er blitt registrerte som psykisk utviklingshemma, og er sett under vergemål av fylkesmannen. Dette sannsynlegvis for å auke det statlege tilskotet til kommunen. Eg deler representanten Bratshaug si uro over dette, og er samd i at vi må forsikre oss at noko slikt ikkje finn stad i Meland kommune.

Representanten Bratshaug har to konkrete spørsmål til ordføraren, sjølv om eg oppfattar at spørsmåla går litt over i kvarandre. Det første er:

Hva har ordfører gjort i kjølvannet av Tolga-saken for å kartlegge om noen i Meland kommune er feildiagnostisert og utsatt for samme type maktovergrep som i Tolga?

Først vil eg peike på at det ikkje er ordføraren som skal «kartlegge» ulike forhold i kommunen, dette er rådmannen sitt ansvar. Etter at Tolga-saka vart kjend i media, tok eg direkte kontakt med rådmannen. Eg stilte spørsmål rundt korleis utviklinga av talet på psykisk utviklingshemma i Meland har vore, og om det var noko rundt tala og registreringane som er problematiske.

Svaret frå rådmannen oppfatta eg som tilfredsstillande. Talet på registreringar har i den siste

tiårsperioden variert mellom 25 og 28, ein heilt normal variasjon. Dette er den variasjonen ein har hatt med bakgrunn i dei kriteria som har vore gitt av Helsedirektoratet. Som sagt, oppfatta eg dette svaret som tilfredsstillande.

Vil ordfører ta initiativ til å kartlegge om dette også kan ha skjedd i Meland kommune, samt ta initiativ til å se på kommunens rutiner er tilstrekkelig gode for å sikre at ikke tilsvarende feil kan skje i fremtiden?

Eg oppfattar som første del av spørsmålet er meir eller mindre samanfallande med det første spørsmålet, så det interessante er gjerne å stille spørsmål om kommunen sine rutinar er gode nok. Slik eg får opplyst er alle som er registrerte i siste tiårsperiode diagnostisert i spesialisthelsetenesta, slik retningslinjene krev. Dette etter henvising frå fastlege, helsestasjonslege eller fødselslege, avhengig når ein ønskjer å få dette utgreidd.

Ein kontrollrutine er at alle rapporteringar er revisorgodkjende, der revisor har hatt tilgang til journal for kontroll. Dette er følgd i Meland kommune. I tillegg er alle 28 som er registrert i samband med kriteria gitt av Helsedirektoratet i 2017, og registrert i IPLOS-registeret. IPLOS-registeret er der kommunen registrerer alle ulike diagnosar.

Til slutt vil eg leggje til: om ein tar omsyn til folketal, så ligg Meland under gjennomsnittet for rapporteringar. T.d. ligg både Radøy og Lindås høgare enn Meland kommune. Summen av alle desse tilhøva gjer at ordførar ikkje har grunn til å tru at Meland kommune er i konflikt med rapporteringsreglane.

Frekhaug, 31. oktober 2018

Øyvind H Oddekalv
ordførar

KS - vedtak: